

OSLO STATSADVOKATEMBETER

Advokat Lars Holo
Advokat Erling Olav Lyngtveit
Advokat Anders Brosveet

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Postboks 8111 Dep
0032 Oslo

<i>Deres referanse</i>	<i>Vår referanse</i>	<i>Dato</i>	<i>Dok.nr.</i>
	13241269 13665/15-115	28. november 2016	19

Underretning om påtalevedtak

Saken gjelder påtaleavgjørelse i sak der [redacted], [redacted] og Oslo katolske bispedømme med orgnr. 938 431 744 er siktet for overtredelse av straffelovens bedrageribestemmelse i forbindelse med søknad om statsstøtte i perioden 2011–2014.

Sakens bakgrunn

I oktober og november 2014 var det en serie med avisartikler om det som ble beskrevet som medlemsjuks i Oslo katolske bispedømme (OKB). Oslo politidistrikt mottok i 2015 to anmeldelser i saken: En den 6. februar fra [redacted] (avdelingsleder i Pastoralavdeling i Oslo katolske bispedømme) og den andre 24. februar fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA). Anmeldelsene gjaldt i korte trekk mistanke om at OKB over flere år hadde oppgitt feil medlemstall ved søknad om statsstøtte.

Oslo politidistrikt har etterforsket saken. Straffesaken består av ca. 1500 sider. Politiet har oversendt saken til statsadvokaten for vurdering av påtalespørsmålet for de tre siktede. Etter oversendelsen har statsadvokaten anmodet politiet om ytterligere opplysninger i saken. De siktede er tidligere varslet om at det vil foreligge en påtaleavgjørelse i løpet av november 2016.

Oslo katolske bispedømme (OKB) og [redacted]

Statsadvokaten har besluttet at Oslo katolske bispedømme (OKB) skal ilegges foretaksstraff for overtredelse av straffeloven 1902 § 271 jf § 270 første ledd nr 1 jf annet ledd, jf. § 48a. Forelegget er satt til 1 000 000 – enmillion – kroner. Frist for å vedta forelegget er mandag 19. desember 2016 (tre uker). Statsadvokaten har videre besluttet å utferdige tiltalebeslutning mot [redacted] for overtredelse av straffeloven 1902 § 271 jf § 270 første ledd nr 1 jf annet ledd (straffelovens bedrageri bestemmelse). For ordens skyld opplyses det at allmenne hensyn krever at det utferdiges forelegg og tiltale i saken, jf. straffeloven 1902 § 280.

Påtalemyndigheten begrunner normalt ikke positive påtalevedtak (f.eks. forelegg og tiltalebeslutninger). I denne saken har statsadvokaten likevel valgt å redegjøre for enkelte sider ved påtalevedtaket for OKB og [redacted]; at bedrageribeløpet er satt til 2 000 000 kroner (punkt 2.1) og påtalemyndighetens forståelse av medlemsbegrepet (punkt 2.2).

KJA012

Oslo statsadvokatembeter

Besøk: Universitetsgaten 7
Post: Postboks 8021 Dep, 0030 OSLO
Tel: 22 98 13 00 Faks: 22 98 13 31
E-post:

2.1 Størrelsen på beløpet i gjerningsbeskrivelsen

OKB har i tidsperioden 2011–2014 oppgitt følgende antall medlemmer i sine søknader om statsstøtte: 79 565 medlemmer (2011), 98 092 medlemmer (2012), 116 202 medlemmer (2013), 133 806 medlemmer (2014).

Det er krevende å fastslå med tilstrekkelig sikkerhet hvor mye statsstøtte OKB uriktig har mottatt. Under tvil har statsadvokaten valgt å begrense omfanget av bedrageriet til minst 2 000 000 kroner. Dette utgjør uriktig statsstøtte for ca. 5000 personer idet OKB har mottatt ca. 400 kroner per oppgitte medlem.

Det er sannsynlig at det er utbetalt statsstøtte for et betydelig antall personer som ikke selv har meldt seg inn i trossamfunnet. Ved vurderingen av om forelegg/tiltale skal utferdiges, må imidlertid påtalemyndigheten være overbevist om den mistenktes straffeskyld, og må være av den oppfatning at straffeskylden kan bevises i retten. Det innebærer at påtalemyndigheten skal bruke samme beviskrav som når domstolen aviser fellende dom, og i tillegg må det være mulig å føre bevis for straffeskylden. Det strenge beviskravet gjelder også ved beregningen av størrelsen på den uriktige statsstøtten.

Statsadvokaten kan ikke utferdige et forelegg/tiltalebeslutning med utgangspunkt i hva som sannsynligvis er antall "ikke-medlemmer". Politiet har innhentet noen brev og e-poster samt avhørt personer som må sies å være indignerte over at de – uten deres ønske og kunnskap – har blitt registrert som medlemmer av OKB. Flere av disse har opplyst at de ikke er katolikker. Slike brev og e-poster sier imidlertid lite om hvor mange personer som er berørt. Politiet har i sin etterforskning heller ikke mulighet til å ta kontakt med flere tusen personer for å avklare om de er medlem.

Etter at saken ble offentlig kjent, har OKB forsøkt å kontakte samtlige personer (over 15 år) som er registrert i tidsperioden 2010–2014. Det er ikke uten videre klart ut fra de undersøkelser som ble gjort hvor mange som aktivt har meldt seg inn. FMOA har i sitt omgjøringsvedtak, med utgangspunkt i OKB sine tall, lagt til grunn at det uriktig er søkt støtte for vel 90 000 medlemmer og at tilbakebetalingskravet utgjør ca. 40 000 000 kroner. Beviskravet er imidlertid adskillig høyere i straffesaker enn i sivile saker.

Slik statsadvokaten ser det, hefter det usikkerhet knyttet til det tallmaterialet OKB har oppgitt overfor FMOA. Tallmaterialet bygger på OKB sin egen gjennomgang av medlemsregisteret og det synes ikke å være noen loggføring eller dokumentasjon som gjør det mulig å etterprøve de tall som oppgis. Det er for eksempel ikke mulig å fastslå hvor mange personer OKB har oppgitt som medlem med bakgrunn i "telefonkatalogmetoden". Statsadvokaten kan ikke utelukke at det i en del av "medlemsmassen" er personer som har fylt ut et innmeldingsskjema eller som på annen måte aktivt har meldt seg inn i OKB. Det er ikke mulig nå i ettertid å spore hvor mange dette utgjør og eventuelt fra hvilket år de må anses som medlem.

I Dagbladets artikkel av 10. februar 2015 oppgir Eidsvig at OKB så langt har slettet ca. 6000 personer fra medlemsregisteret. I politiavhør 16 dager senere har Eidsvig forklart at ca. 7500 personer har bedt om å bli slettet (selv om de er døpt katolikker).

I fravær av andre sikre objektive holdepunkter, har statsadvokaten valgt å ta utgangspunkt i at OKB har oppgitt at det i perioden 2011–2014 har vært ca. 5200 såkalt avkreftede registreringer. I denne kategorien faller blant annet personer som ikke er katolikker og derfor klare feilføringer. OKB har også opplyst at de ikke har klart å få kontakt med ca. 17 000 av de personene de har oppgitt som medlemmer. OKB erfarer at ca. 85% av de spurte, bekrefter at de er medlemmer. Dette bygger imidlertid på OKBs forståelse av medlemsbegrepet, jf. punkt 2.2 nedenfor. Under alle

omstendigheter vil ca. 15% av de nevnte 17 000, ut fra OKBs egen erfaring, ikke kunne anses som medlem av OKB.

Ut fra det tallmaterialet som er gjengitt ovenfor, legger statsadvokaten til grunn – bevist utover enhver rimelig tvil – at minst 5000 personer uriktig har vært oppgitt som medlem av OKB. Dette utgjør mist 2 000 000 kroner i uriktig statsstøtte i perioden 2011–2014.

2.2 Medlemsbegrepet

Oslo katolske bispedømme forståelse av medlemsbegrepet er i korte trekk følgende: Katolikker anses som medlemmer av verdenskirken Den katolske kirke ved å være døpt eller ved å ha konvertert. Etter den katolske kirkes interne rettsregler (kanonisk rett) har enhver katolikk både rettigheter og plikter som katolikk på stedet der vedkommende befinner seg. Dersom en katolikk kommer til Oslo og bosetter seg her, vil vedkommende oppnå medlemsstatus i Oslo katolske bispedømme.

Statsadvokaten følger ikke OKBs forståelse av medlemsbegrepet når det gjelder hvem en kan oppgi som medlem ved søknad om statsstøtte. En person blir først medlem av en forening eller lignende når vedkommende aktivt eller på annen måte uttrykkelig melder seg inn. Dette må også gjelde for religiøse foreninger og ideelle organisasjoner. Det innebærer at den som skal anses som medlem av foreningen Oslo katolske bispedømme med orgnr. 938 431 744 – og som foreningen kan søke statsstøtte for – må benytte seg av sin private autonomi for å bli medlem. Det er uten betydning at vedkommende er døpt og således anses som en del av verdenskirken Den katolske kirke. Dersom en legger til grunn en annen forståelse, vil en blant annet risikere at personer som er døpt katolikk i utlandet og som bosetter seg i Norge, ville ha et tvunget medlemskap i en norsk religiøs forening.

Statsadvokaten har ved utforming av forelegget og tiltalebeslutningen tatt utgangspunkt i uriktig statsstøtte med minst 2 000 000 kroner. Beløpet omfatter statsstøtte for minst 5000 personer som ikke er katolikker eller andre klare feilføringer mv., jf. punkt 2.1 ovenfor. Når forelegget og tiltalen bygger på dette tallmaterialet, er det ikke nødvendig å ta stilling til hvilken forståelse av medlemsbegrepet som skal legges til grunn.

2.3 Nærmere om forelegget til OKB

Et forelegg er et tilbud fra påtalemyndigheten om å gjøre opp straffansvaret ved å betale en fastsatt bot uten rettergang og dom. Dersom OKB ikke vedtar forelegget, varsler statsadvokaten at en vil vurdere å legge til grunn et høyere medlemstall når saken skal behandles for domstolen. Påtalemyndighetens påstand for domstolen om idømmelse av bot, vil bli tilsvarende høyere.

2.4 Inndragning

Etter straffeloven 2005 § 67 skal utbytte av en straffbar handling inndras. Inndragningsbeløpet skal som det klare utgangspunkt svare til utbyttet av den straffbare handling. Etter § 75 kan et inndratt beløp anvendes til dekning av erstatningskrav fra den skadelidte.

Påtalemyndigheten har fått opplyst at Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) har omgjort vedtak om statsstøtte og krevd tilbakebetalt ca. 40 000 000 kroner i statsstøtte. OKB har motsatt seg tilbakebetaling og anlagt søksmål. Den sivile saken er berammet i Oslo tingrett til 2. desember 2016.

Når den fornærmede i saken, Staten v/Kulturdepartementet, forfølger et sivilrettslig tilbakebetalingskrav, har statsadvokaten kommet til at en nå ikke tar stilling til inndragningskravet. Om det skal utferdiges et eget inndragningsforelegg, tar statsadvokaten stilling til når det foreligger en rettskraftig dom for det sivile kravet.

Biskop Bernt Eidsvig

Biskop Bernt Eidsvig, f. 12.09.1953, er siktet for overtredelse av straffeloven 1902 § 270 (bedrageribestemmelsen). Statsadvokaten har gjennomgått sakens dokumenter. Slik undertegnede vurderer saken, er det to mulige grunnlag for å etablere et personlig strafferettslig ansvar for Eidsvig: (3.1) at siktede har gitt instruks om bedrageriet eller (3.2) at siktede hadde en plikt til å gripe inn da han ble kjent med bedrageriet.

3.1 Har siktede gitt instruks?

Slik statsadvokaten vurderer de opplysninger som etterforskningen har fremskaffet, er det ingen holdepunkter for at Eidsvig har hatt noen direkte befatning med "telefonkatalogmetoden" mv. Eidsvig har ikke gitt instruks eller lignende om hvordan medlemsregistreringen skulle foregå.

3.2 Hadde siktede en handleplikt?

Utgangspunktet i norsk rett er at passivitet ikke er straffbart, med mindre man har en særlig tilknytning til det aktuelle saksforholdet slik at man har en plikt til å handle. Statsadvokaten legger til grunn at en overordnet i en forening eller ideell organisasjon kan ha et strafferettslig ansvar dersom vedkommende forholder seg passiv etter å ha mottatt kunnskap om at foreningen begår straffbare forhold, som for eksempel bedrageri. En slik passivitet kan oppfattes som et stilltiende samtykke og således være egnet til å styrke gjerningsmannens forsett. I rettspraksis og juridisk teori er det imidlertid få retningslinjer som angir hvor langt strafferettens handleplikt strekker seg for en leder av en forening eller ideell organisasjon.

I vurderingen av om Eidsvig hadde en handleplikt, er det flere momenter som må veies mot hverandre. Det sentrale i denne vurderingen er hvilken kunnskap biskopen fikk om "telefonkatalogmetoden" mv. og om den kunnskapen ga ham en straffesanksjonert plikt til å gripe inn.

En rekke personer er avhørt for å bringe klarhet i om og eventuelt hvilken befatning Eidsvig har hatt med registreringen av medlemmer. Politiet har også innhentet brev, møtereferater, e-poster, tekstmeldinger mv. Statsadvokaten har i sin vurdering blant annet sett hen til følgende:

- I brev fra prest [redacted] til biskopen [redacted] Tromsø datert 13. juli 2011 blir sistnevnte underrettet om at det har vært en kraftig økning i antall registrerte medlemmer. Ifølge [redacted] ble dette brevet sendt til Eidsvig, men Eidsvig forklarer i avhør at han ikke kan erindre dette. Det fremkommer imidlertid ikke noe i brevet om ulovlig medlemsregistrering. Se dok 13,03,03.
- I referat fra arbeidsutvalgsmøte 2. mars 2012 fremkommer det at Eidsvig ble underrettet om at "medlemsregistreringspraksisen skjer uten at folk blir spurt om de er katolikker/om de vil stå i registeret". I referatet heter det videre at "Biskopen opplyste da at det kommer mindre enn ti protester i året, så er det intet stort problem – hvis det gjøres feil, får de et høflig brev, og tilskuddet OKB har fått, betales dobbelt tilbake." Referatet tilsier i utgangspunktet at Eidsvig var kjent med at det var en problematisk innmeldingspraksis, men uten å få detaljkunnskap om denne. Se dok 10,03,04.
- Vitne [redacted] var datamedarbeider i OKB og arbeidet med den tekniske driften av medlemsregisteret. Han sa opp sin stilling i 2012 fordi han ikke var komfortabel med medlemsregistrerings-praksisen, og han har flere ganger advart sine overordnede om praksisen. Han har imidlertid ikke meddelt dette til Eidsvig. Se dok 08,01,03.
- På møte 4. februar 2013, der Eidsvig deltok, var medlemspraksisen et tema. Det blir der vedtatt at det skal forfattes et brev til aktuelle medlemmene. Det skal opplyses hva det vil si

å være registrert. Dersom det er en feilregistrering, skal man beklage dette. Se brev til Bisperådet av 4. feb 2013, dok 08,01,10.

- I Bisperådsmøte 24. mars 2014 fremgår det at *"Biskop Eidsvig opplyser om at Oslo og Trondheim forsetter medlemsregistreringen slik at det gjøres i dag. Tromsø må evt si i fra om de ønsker å gjøre det på en annen måte"* (dok 13,08,06). Eidsvig har i politiavhør forklart at referatet er feil. I avhør oppgir Eidsvig at han informerte om at praksisen hadde fortsatt fordi vedtaket om å endre praksis ikke var fulgt opp. Se dok 07,01,04.
- Vitne [redacted], som registrerte etter telefonkatalogmetoden, har i politiavhør forklart at hun ikke tror Eidsvig var klar over hvordan registreringen foregikk. Hun har videre forklart at hun diskuterte praksisen med Eidsvig i 2014, men klarer ikke å tidfeste når dette fant sted, det vil si om det var før eller etter saken ble offentlig kjent. Se dok 08,01,13.
- Vitne [redacted], som registrerte etter telefonkatalogmetoden, har i politiavhør forklart at det ikke forelå noen instruks om slik praksis. I sin søken etter nye medlemmer benyttet han ulike metoder, bl.a. søkte han på Facebook etter personer som var katolikker (dok 08,01,15). Det er ingen opplysninger om at Eidsvig har vært kjent med bruken av Facebook o.l.

Etter statsadvokatens syn fremstår det samlet sett noe uklart hvilken kunnskap Eidsvig hadde om registreringspraksisen.

Biskopen har i politiavhør forklart at han aldri fikk underretning om at de som registrerte hadde funnet "snarveier". Det er heller ingen vitner som i politiavhør har forklart at Eidsvig var kjent med "telefonkatalogmetoden". Eidsvig har også oppgitt at han ikke oppfattet medlemskapspraksisen som et problem idet det bare var noen få protester. Han forstod i følge avhøret ikke "dimensjonene". Møtereferat og brev innhentet i saken peker imidlertid i den retning at Eidsvig fikk en del kunnskap om praksisen. En bør imidlertid være varsom med å bokstav-fortolke slike referat og brev som er skrevet i ettertid; Normalt vil det hefte en viss usikkerhet med tanke på presisjonsnivå. På den annen side var det velkjent at organisasjonen søkte etter måter å få økt antall registrerte medlemmer på, og at medlemstallet økte markant over få år, som igjen genererte økte inntekter.

Som nevnt må påtalemyndigheten være overbevist om den mistenktes straffeskyld for å ta ut tiltale, og må være av den oppfatning at straffeskylden kan bevises i retten. Dette må sammenholdes med at siktede som utgangspunkt skal bedømmes ut fra sine egne forestillinger om faktiske omstendigheter som betinger straffbarheten. Statsadvokatens vurdering av de opplysninger som etterforskningen har fremskaffet, tilsier at Eidsvig på et tidlig tidspunkt var klar over at OKB hadde problemer med å registrere katolikker i Norge. En må også kunne legge til grunn at Eidsvig etter hvert ble kjent med at det var etablert en ny medlemskapsregistrering som var problematisk.

Ut fra den forståelse statsadvokaten må legge til grunn at Eidsvig hadde, har påtalemyndigheten under noe tvil kommet til at Eidsvig ikke hadde en så klar forståelse av medlemsregistreringspraksisen at det er grunnlag for å ilegge ham et personlig strafferettslig ansvar for ikke å ha grepet inn og stoppet/endret denne.

Statsadvokaten har også vurdert om det er grunnlag for tiltale etter straffeloven § 271a (grovt uaktsomt bedrageri), men konkludert negativt.

Etter dette henlegges saken mot Bernt Eidsvig på bevisets stilling. Henleggelsen er i tråd med politiets innstilling.

3.3 Klageadgang

Bernt Eidsvig kan påklage statsadvokatens vedtak til Riksadvokaten, jf. straffeprosessloven § 59a. Klagefristen er 3 uker fra Eidsvig mottar denne underretning, det vil si at klagefristen utløper mandag 19. desember 2016.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus anses som fornærmet i saken og har anledning til å påklage henleggelsen til Riksadvokaten jf. straffeprosessloven § 59a. Klagefristen er 3 uker fra FMOA mottar denne underretningen.

En eventuell klage bes sendt hit. Den vil da bli vedlagt sakens øvrige dokumenter, og deretter oversendt Riksadvokaten.

Forkynnelse av påtalevedtak

Bernt Eidsvig, [redacted] samt representant for Oslo katolske bispedømme er ved sine tre forsvarere innkalt til Oslo statsadvokatembeter sine lokaler mandag 29. november 2016 kl 1300 for å få forkynt påtalevedtakene.

Forsvarere i saken

De tre forsvarerne i saken er:

- advokat Erling O. Lyngtveit (forsvarer for [redacted]), e-postadresse: eol@hjort.no, mobiltelefon, 911 79 170
- advokat Anders Brosveet (forsvarer for [redacted]), e-postadresse: anders.brosveet@elden.no, mobiltelefon 920 35 100
- advokat Lars Holo (forsvarer for Oslo katolske bispedømme), e-postadresse: lho@adeb.no, mobiltelefon 982 94 571

Vedlegg:

Til advokat Anders Brosveet (forsvarer for [redacted]):
Tiltalebeslutning av 28. november 2016

Til advokat Lars Holo, (forsvarer for Oslo katolske bispedømme):
Forelegg av 28. november 2016

Til Fylkesmannen i Oslo og Akershus:
Tiltalebeslutning og forelegg av 28. november 2016

Kristian Jarland
fung. førstestatsadvokat

Oslo katolske bispedømme
Orgnr 938 431 744
Akersveien 5
0177 OSLO

Forelegg

STATSADVOKATENE I OSLO

sikter herved **Oslo katolske bispedømme, orgnr 938 431 744**
Akersveien 5, 0177 OSLO

for overtredelse av

Straffeloven (1902) § 271 jf § 270 første ledd nr 1 jf annet ledd, jf. strl (1902) §48a

for i hensikt å skaffe seg en uberettiget vinning ved å fremkalle, styrke eller utnytte en villfarelse, rettsstridig forlede noen til en handling som voldt fare for tap, eller bruker uriktige eller ufullstendige opplysninger, idet bedrageriet anses som grovt, særlig fordi handlingen har voldt betydelig økonomisk skade.

Når et straffebud er overtrådt av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan foretaket straffes.

Grunnlag:

I perioden 2011–2014 brukte ansatte ved Oslo katolske bispedømme (OKB), org.nr. 938 431 744, telefonkatalogen eller andre databaser for å finne frem til personer med "katolsk-klingende navn". Deretter innhentet de fødselsnummeret til disse personene fra folkeregisteret og oppga dem som medlemmer i årlige søknader om statsstøtte overfor Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Det ble på denne måten søkt om statsstøtte for personer som ikke var medlem av OKB. Fylkesmannen la til grunn det innsendte medlemstallet ved tildeling av offentlig støtte, og staten ble påført tap eller fare for tap med minst 2 000 000 kroner.

For overtredelsen ilegges Oslo katolske bispedømme en bot til statskassen på 1 000 000 – enmillion – kroner.

Botens størrelse bygger på at forelegget blir vedtatt.

Vedtakelse av forelegget – frist og betaling:

Oslo katolske bispedømme oppfordres til å ta standpunkt til forelegget og returnere et eksemplar i undertegnet stand innen mandag 19. desember 2016. Betaling av boten anses ikke som vedtakelse.

Når forelegget er vedtatt og returnert, videresendes det til Statens innkrevingssentral (SI), som sender ut faktura. Betaling kan også skje direkte til politidistriktet. Etter at faktura er mottatt fra SI, kan Oslo katolske bispedømme søke SI om å få betale forelegget/kravet i avdrag eller få utsatt betalingen. Mer informasjon om betaling, avdragsordning og betalingsutsettelse kan finnes på SIs nettsted: www.statens-innkrevningssentral.no, eller ved å lese informasjonen på baksiden av giro som Oslo katolske bispedømme får tilsendt fra SI.

Konsekvenser av at Oslo katolske bispedømme vedtar forelegget:

Vedtaket av forelegget er frivillig og innebærer at straffesaken avgjøres endelig og uten domstolsbehandling. Vedtakelsen har samme virkning som en endelig dom og kan vanligvis ikke påankes.

Konsekvenser av at Oslo katolske bispedømme ikke vedtar forelegget:

Dersom forelegget ikke vedtas, oppfordres Oslo katolske bispedømme til innen 19. desember 2016 å oppgi grunnen til dette. Vedtas ikke forelegget, vil saken bli sendt retten for pådømmelse.

Oslo statsadvokatembeter, 28.11.2016

Kristian Jarland
fung. førstestatsadvokat

Forelegget vedtas	
Anm.nr.: 13241269 13665/15-115	Oslo Katolske Bispedømme, 938431744
Sted og dato	
Underskrift	
Verges underskrift	

Forelegget vedtas IKKE	
Anm.nr.: 13241269 13665/15-115	Oslo Katolske Bispedømme, 938431744
☐ Jeg er ikke skyldig. Det oppfordres til å begrunne dette nærmere og oppgi eventuelle vitner som ønskes avhørt. Disse opplysningene kan gis på baksiden. Saken vil som regel bli sendt tingretten for hovedforhandling med vitneførsel. Normalt vil det bli nedlagt påstand om saksomkostninger.	
☐ Jeg godtar ikke botens størrelse. Saken vil som regel bli sendt tingretten for forenklet rettergang (tilståelsesdom). <i>Forelegg hvor det er ilagt tap av førerett/sperrefrist for førerett, inndragningskrav, erstatningskrav eller rettighetstap:</i>	
☐ Jeg godtar ikke tap av førerett/sperrefrist. ☐ Jeg godtar ikke inndragningskravet. ☐ Jeg godtar ikke erstatningskravet. ☐ Jeg godtar ikke rettighetstap.	
Sted og dato	
Underskrift	
Verges underskrift	

Tiltalebeslutning

STATSADVOKATENE

I
OSLO

setter herved

[Redacted]

under tiltale for overtredelse av

Straffeloven (1902) § 271 jf § 270 første ledd nr 1 jf annet ledd

for i hensikt å skaffe en annen uberettiget vinning ved å fremkalle, styrke eller utnytte en villfarelse, rettsstridig forlede noen til en handling som voldte fare for tap, eller bruker uriktige eller ufullstendige opplysninger. Bedrageriet anses som grovt særlig fordi handlingen har voldt betydelig økonomisk skade.

Grunnlag:

I perioden 2012–2014 brukte ansatte ved Oslo katolske bispedømme (OKB), org.nr. 938 431 744, telefonkatalogen eller andre databaser for å finne frem til personer med "katolsk-klingende navn". Deretter innhentet de fødselsnummeret til disse personene fra folkeregisteret og registrerte dem som medlemmer.

Som daglig leder og økonomisjef ved Oslo katolske bispedømme sendte [Redacted] årlig inn søknader om statsstøtte til Fylkesmannen i Oslo og Akershus, og oppga der som medlemmer personer innhentet ved metoden beskrevet ovenfor ("telefonkatalogmetoden"). Det ble på denne måten søkt om statsstøtte for personer som ikke var medlem av OKB. Fylkesmannen la til grunn det innsendte medlemstallet ved tildeling av offentlig støtte, og staten ble påført tap eller fare for tap med minst 2 000 000 kroner.

Oslo statsadvokatembeter, 28. november 2016

Kristian Jarland
fung. førstestatsadvokat

OSLO STATSADVOKATEMBETER

PRESSEMELDING

Forelegg mot Oslo katolske bispedømme

Oslo statsadvokatembeter har i dag ilagt Oslo katolske bispedømme (OKB) en bot på én million kroner og tiltalt daglig leder for bedrageri mot staten. Mistanken mot biskop Bernt Eidsvig er henlagt på bevisets stilling.

Statsadvokaten har ilagt OKB et forelegg på 1 000 000 – enmillion – kroner i foretaksstraff for overtredelse av straffelovens bedrageribestemmelse. Forelegget er ilagt fordi ansatte ved OKB i perioden 2011–2014 har brukt telefonkatalogen for å finne frem til personer med "katolsk-klingende navn". Deretter innhentet de fødselsnummeret til disse personene fra folkeregisteret og oppga de som medlemmer i årlige søknader om statsstøtte. Det ble på denne måten søkt om statsstøtte for personer som ikke var medlem av OKB. Statsadvokaten har under tvil begrenset bedrageriet til minst 2 000 000 kroner fordi det er krevende å fastslå med tilstrekkelig sikkerhet hvor mye statsstøtte OKB uriktig har mottatt.

OKB har frist til mandag 19. desember 2016 med å vedta forelegget.

Statsadvokaten har tatt ut tiltale mot daglig leder/økonomisjef i OKB for bedrageri. Tiltalebeslutningen går ut på at han som daglig leder og økonomisjef ved OKB sendte inn årlige søknader om statsstøtte, og oppga der som medlemmer personer innhentet ved "telefonkatalogmetoden".

Mistanken mot biskop Bernt Eidsvig er henlagt på bevisets stilling. Det er ingen holdepunkter for at Eidsvig har hatt direkte befatning med "telefonkatalogmetoden". Statsadvokaten har videre under noe tvil kommet til at Eidsvig ikke hadde en så klar forståelse av medlemsregistrerings-praksisen at det er grunnlag for å ilegge ham et personlig strafferettslig ansvar for ikke å ha grepet inn og stoppet/endret denne.

Påtalevedtakene er truffet av fungerende førstestatsadvokat Kristian Jarland.

Kontaktperson ved Oslo statsadvokatembeter: Fungerende førstestatsadvokat Kristian Jarland, tlf 22 98 13 00, kristian.jarland@statsadvokatene.no

Vedlegg:

- *Forelegg ilagt Oslo katolske bispedømme*
- *Tiltalebeslutning daglig leder/ økonomisjef ved OKB*
- *Underretning til de siktede om påtalevedtaket*

